

SOKÓŁ POLSKI

Organe Officiel de l'Union des Sociétés Polonaises de Gymnastique en France

Hebdomadaire consacré aux intérêts des Sokols, ainsi qu'aux questions sociales et nationales.

Organ Oficjalny Dzielnicy Sokolstwa Polskiego we Francji

Tygodnik poświęcony interesom Sokolstwa oraz sprawom społecznym i narodowo-oświatowym.

Przenumerata :

Rocznica.....	24 fr.
Półrocznica.....	12 fr.
Kwartalnie.....	6 fr.
— tygodniowo.....	30 fr.
— półrocznie.....	16 fr.

Adres Redakcji i Administracji :

«SOKÓŁ POLSKI», 7, rue Corneille - Paris (6°)

POCZTOWE KONTA CZEKOWE N° 648.83

Wychodzi : w każdą sobotę
PARAISANT TOUS LES SAMEDIS
Cena pojedynczego numeru 50 c.

La Girant : W. LANDY.

A toż bracie, czas i na Cię
Iść w Sokole loty,

Czas Ci runią wzejść nadziei,
Na plon jutra złoty.

« Lotnik Polski » we Francji

Was, Druhy Sokoli, których hasła narodziły się z miłości i krwi naszych powstań, ze wskazań naszej niewoli — chcemy i musimy uświadomić, w pierwszym rzędzie, — co to jest Lotnik Polski we Francji ?

Wy, co na wszystkich swoich zgromadzeniach i zlotach głosicie z głębi serca słowa pieśni: «Nie dajmy Ziemi... rozumiecie i czujecie, że tej «Odzyskanej» nie powinniśmy ani dać sobie wydrzeć, ani pomniejszyć.

A statuią, z Polski płynie głos:

« Ojczyzna w niebezpieczeństwie. »

To nie znaczy, że w tej chwili już wróg ezurłmnie nasze granice — nie. Tylko ludzie zastanowienia i dobrej woli świadczą, że w dziedzinie Lotnictwa, w dziedzinie żeglugi powietrznej, która dziś jest miarą postępu i potęgi społeczeństw i narodów, Ojczyzna nasza zajmuje ostatnie miejsce. Nie mamy ani powierzonej floty komunikacyjnej, ani wojennej. Zaślakowani w powietrzu nie mamy czem się bronić.

Francja podczas wielkiej wojny wysłała w powietrze na swą obronę 78 tysięcy samolotów. Niemcy miały do ataku 47 tys., a my obecnie posiadamy — jak to oświadczył w sejmie Minister Spraw Wojsk, załadowo sto kilkadziesiąt samolotów.

Ten obraz naszej niedzy przebudził świadomości społeczeństwa. Stworzyła się Liga Obrony Powietrznej Państwa Polskiego, zadaniem której jest dążyć, aby Polska w powietrzu dorównała innym narodom. Liga działa, a co osiągnie, będziemy Was o tem szczegółowo informowali.

Tymczasem z Warszawy padł apel do nas, do wychodźców, do tego wielkiego oddziału naszej ojczyzny na obczyźnie, byśmy się także wzięli do dzieła. Senator Januszewski podczas pobytu w Paryżu podał myśl utworzenia we Francji Ligi O. P. P. P. Myśl ją znalazła oddźwięk. Znany działacz dr. Molz i nasz czynny Konsul Generalny p. La socki, inż. Zienkiewicz, dyrektor Au. p. Klimowicz i kilku m. rodzaków sprawą tą goręco się zajęli i tak powstało Towarzystwo, które przyjęło nazwę «Lotnik Polski we Francji».

Towarzystwo wykonało 4 komisje: Propagandową, Administracyjną, Techniczną i Finansową, które na ostatnim Walnym Zgromadzeniu z 27 stycznia zdały sprawozdanie ze swych prac pogotowawczych.

Statut się przedstawia do zatwierdzenia władzom francuskim i nie dalej jak za dni kilkanaście Towarzystwo rozpocznie swoje działanie. Niektórzy z Was Druhowie, oczekując z niecierpliwością działań Lotnika, pisali do mnie, czy aby te wasze piękne zamiary, to

Orkiestra Sokola Gniazda w Hersin-Cougnay. Okręg I (Pas-de-Calais).

Zawody sportowe Sokola

Zlot V Okręgu Sokolów i związany z nim ćwiczenia w Treptowie nasyłały mi parę uwag. Chodzi o to, aby tymi skromnymi uwagami przyczynić się do rozwoju racjonalnej pracy Sokolstwa.

Najważniejszym hasłem, pod jakim powinniśmy się odbywać wszelkie ćwiczenia fizyczne — to zdrowie. Trzeba narazicie zrozumieć, że celem ćwiczeń nie jest stworzenie jakiegokolwiek masy mięśni, zdolnych do znacznych chwilowych wysiłków, ale o to, aby przez ruchy poszczególnych mięśni brała do najważniejszych organów ciała ludzkiego — do serca i płuc.

Sokolstwo nasze niestety do afdawna jeszcze zupełnie prawie lubowało systemowi niemieckiej gimnastyki. Wsystkie ćwiczenia operowały się na zasadach Jahnna i Spissa, ojcow niemieckiego turnierstwa. Kiedy w Europie zaczął się dziwny cud odrodzenia, dążność ku słowni, zdrowiu i sile, kiedy ludzkość zwróciła się do dawnych klasycznych Olimpiad i kiedy z dawnej Grecji zaczęło czerpać wzory dla kształtowania ciała ludzkiego — w tych czasach powstała w Sokolstwie dążność do przystosowania się do nowych potrzeb i nowych prądów w dziedzinie wychowania fizycznego. Trzeba poczytać za ogromną zasługę Sokolstwa, że nie zasklepilo się w w starych formach i że przyjęło nowe hasła i wprowadziło je w życie

nie ten nasz polski słomiany ogień, co buchnie, spłonie i nie przez dymu nie zostawia.

Otoż w odpowiedzi, komunikując Wam, Druhowie, powyższe dane, oświadcza, że my tu wszyscy, co się bierzemy do dzieła jesteśmy ożywieni najlepszymi zamiarami, zwracamy się do Was o współprace, poparcie i dobrą wolę, a wtenczas poczynania nasze będą

Na wszystkich boiskach sokolskich ćwiczą dzisiaj lekkoatletykę, a ideałem dobrego Sokola nie jest ów dawny ciężki atleta o stalowych gołach mięśni, ale szybki biegacz, dobry skoczek — jednym słowem lekko atleta, który przy każdym egzaminie ze sprawności fizycznej pozostawia w tyle ciężkiego współzawodnika.

Przyjdzie czas, kiedy z boisk, polnych słońca i powietrza, znikną niepotrzebne i nikomu zdrowia nie przynoszące przyrządy — rek i drążki, a ich miejsce zastąpią w zupełności dysk, oszepek, kula i tyka.

Na zawodach w Treptowie wystąpił ołok ślicie dła rodzaje ćwiczeń: akrobaticzne łamańce — przynosiące choroby serca i uderzenia krwi do głowy, i piękne swobodne ruchy lekkoatletów. Jeszcze można zarzucić brak ideału każdego lekkoatleta, w ćwiczeniach, stylu t.j. wyskoku najpodkrotniejszego każdego mięśnia i ruchu, czyto przy rzucie oszepek, czyto w skoku o tycko; jeszcze można mówić — o nieuzupełnieniu wzorowym biegu, ale i to przyjdzie z czasem. Jeszcze trochę ambicji sportowej, trochę pracy i wysiłku, a będziemy mieli na przyszłość Sokolów piękne rezultaty. Tylko niech znikną stawiania na głowie i chłodzenie narkach, a niech się ukaza nieobcane w Treptowie — dysk, kula, skoki wzwyż i wdal, niech zainicjują słoneczne ciała lekkoatletów. B. P.

dą nie «słomianym ogniem» tylko iskry, która rozglicie wielki płomień czu, poświęcenia i poświętu dla tej Ziemi, którą w myśli hasła: «Nie rzucić! a Tylko bronić będziemy, nie żałując trudu, mienia i krwi.

Władysław Milkuszyński,
Wiceprezes Tow. Ligi
Polski we Francji.

« Moralność »

PANI DULSKIEJ

Fragikomedja Zapolskiej,
odegrana przez zespół

Tow. Mł. Sceny Polskiej
w Paryżu.

Ustysłotyni gorzkie słowa prawdy, zająrzeliśmy pod osłonęję przez autorke rąbek płaszyka, pod którym kryje się fałsz, obłuda i kulfuństwo. Przestępilo się przed nami parę postaci o spaczonych za młodu duszach, zatruitych «moralnością» Pani Dulskiej, której przedewszystkiem brak właśnie tej moralności. Brak jej dziś, niestety, daje się zauważyć u bardzo wielu z tej wielkiej rodziny «Dulskich», którzy głoszą zasady moralności, sami są rozszadnieni zła i hypokryzji. Dlatego przeżywalimy razem z rodziną Dulskich wszystkie momenty tragiczne, i te, które budziły w nas śmiech. Choć był to śmiech przez łzy. Każda sztuka Zapolskiej to głęboka analiza życia, w której przesuwa się szereg typów skonczonych, zych lub dobrych, ale prawdziwych, odczytanych, które stykając się z sobą, żyją w oczach widza, budzą w nim współczucie lub wzdąę i odrzucenie. Dlatego należy przyznać Tow. Mł. Sc. Pol. za inicjatywę wystawienia sztuki Zapolskiej, za pokazanie nam Pani Dulskiej, która jest tą niemoralnością, zatruwającą całą rodzinę Dulskich właśnie ze służąc. Wszystko co czyni Dulska jest przykryte płaszykiem «moralności», pod którym świadomo sprowadza służąc dla «wygod» syna, toleruje dom schadzek, aby ciągnąć jaknajgrubsze komornie, które przecież nie bierze dla siebie, ale opłaca niemi podatki. Wyrzeka na brak służąc, ofiarę swej «moralności», gdy ta ma zostać jej synową, bo przecież jest z «moralnością» chętny. Demoralizuje wszystkich dokoła, nęczy kłamiwta, a czyni to zawsze pod tym «płaskzym teoretycznym», który dostrzegał syn Zbyszko i choć na chwilę przelekł świadomości, że być Dulskim, to «katastrofa», że trzeba odwrócić w przeciwną stronę, ten marny brud, co to jest dusz zych czynów» w domu Dulskich, to jednak ulega pod wpływem otoczenia, nie mawiając wszystkich w domu i samego siebie, a smu dom traktuje jak zakład, w którym się szuka truciizny.

«Gdy w tym zakładzie niema kłami» pyta Zbyszko, który już nie widzi różnicy pomiędzy domem rodzicielskim, a knajpą. Oto do czego doprowadziła edukacja i «moralność» Dulskiej, która zaraziła i młodościane dusze córki. Jedna, Hesia, to Dulska w przyszłości; druga, Mola, to wdzięczny, ciepłamiu, ułkwiak, zatruły duszną atmosferą domu, chora, sentymentalna, która, choć jeszcze wazyłogomnie rozumie, to jednak czuje, że dzieje się w domu coś złego, gorszącego. Bo i prawdziwym

ZDZIENNICZY WE FRANCJI

KOMUNIKATY

I.

W niedzielę dn. 8-go lutego o godz. 9 rano w Lens w sali posiedzeń w Hotelu Renaissance, odbędzie się zebranie zarządu i przewodniczący Dzielnicy, na które zaprasza się wszystkich członków, bez względu na brak otrzymania osobliwego zaproszenia. Ogłoszenie niniejsze uważane być powinno za zaproszenie dla wszystkich członków zarządu i przewodniczący.

II.

Niniejszym komunikuję, że zniemiłem swój adres, który jest jak następuje: Piotr Muller, Cité de Villers, route Nationale Flers - en - Cserchieux (Nord) Czołem!

sekretarz Dzielnicy
Piotr Muller.

ŻYCZENIA DLA PREZESA DZIELNICY

Z okazji imienin naszego prezesa Dzielnicy VII Franciszka Gruha składam mu najserdeczniejsze życzenia, wszelkiej pomyślności i dalszej owocnej pracy na niwie sokołowej. Czołem!

Dobrowolski Michał

Naczelnik Dzielnicy

Redakcja Sokoła i gniazdo Paryskie ze swej strony również składają druhowi Grzonie najserdeczniejsze życzenia.

Życzenia.

Gniazdo Houdain zasiała swemu członkowi drh. Stanisławowi Żbrowskiemu oraz jego dożmęni towarzyszy życia Katarzynie Kryskowiak w dzień i ślubu dn. 14-go lutego 1925 r. jakiej serdeczności życzenia. Młoda para niech żyje, aż się oboje po całej siódemce odbije. Czołem!

GNIAZDO «METZ»

(Meurthe-et-Moselle).

Dn. 18-go stycznia b. r. odbyło się zebranie mieszczyzny Sokoła w Metz, jak również na żądanie ogółu, przywołano do wyborów nowego prezesa, ponieważ poprzedni zaniedbywał spraw Sokoła. Wyboru odbyły się tajnym głosowaniem. Większość głosów został wybrany prezesem Drh Stanisław Maciejewski.

Wszelką korespondencję uprasza się nadsyłać na ręce prezesa lub sekretarza.

Stanisław Maciejewski

prezes.

46, rue des Ecoles, Cité, Hagondange (Moselle).

St. Janiszewski

sekretarz.

OKRĘG I

BACZNOŚĆ GNIAZDA OKRĘGU I

Niniejszym uprasza się wszystkie gniazda, które dotychczas nie uiszczyły się za składki do Okręgu I na rok 1924 o wpłacenie ich najpóźniej do 8-go lutego 1925 r. na ręce skarbnika Okręgu I pod adresem: Józef Szymański, 62, r. du General-Mangin, Hersin-Coupinay (P-de-C.).

Józef Szymański
skarbnik Okręgu I.

BACZNOŚĆ RODACY-SOKOLI

«W zdrowiem ciele —
zdrowy duch!»

Redakcja «Sokoła Polskiego» pozyskała współpracę dra Bogusława Krzypa, który będzie prowadził w naszym piśmie dział p. l. «Poradnia lekarska». W dziale tym będą udzielane bezpłatnie odpowiedzi na pytania, dotyczące leczenia się we Francji, wskazówki, gdzie i jak można leczyć się bezpłatnie, wskazówki, co do szpitali, lekarzy - specjalistów, sanatoriów i t. p., jak również udzielane będą listwne porady higieniczne. Adresować listy należy do Redakcji Sokoła, 7 rue Cornille. Do listów prosimy dołączać markę na odpowiedź.

OKRĘG VI

Niniejszym podaję do wiadomości, że zjazd Rady Okręgu VI Sok. Polskich Dzielnicy VII we Francji odbędzie się dnia 1-go lutego b. r. o godz. 11 r. przed poł. w Abscon, w lokalu pana Giedziaka przy kolonii Chiffaure.

Każde gniazdo należące do powyższego okręgu wysłać do siedziby członków — jednego delegata. Z powodu wyboru nowych członków do wydziału okręgowego, obecność wszystkich delegatów niezbędna.

Za Wydział

Kasprzak Fr.

prezes Okręgu VII

Ubiory Sokoła

(Dokończenie)

Przewodnictwo Związku ogłosilo następujące przepisy ubiorów Sokolich.

6. Używanie ubiorów sokolich po za wymienionymi wyżej wypadkami jest nie dozwolone pod rygorem odpowiedzialności dyscyplinarnej.

7. Członkowie organizacji sokołowej mają prawo noszenia ubiorów sokolich, polowego i uroczystego nie wcześniej, niż po upływie roku od chwili wstąpienia do organizacji. Wcześniejsze noszenie ubiorów tych może być udzielone przez Zarząd Okręgu na wniosek Zarządu Gniazda. Posiadanie ubioru uroczystego winno być odnotowane w legitymacji członka. Posiadający ubiór uroczysty musi posiadać także ubiór polowy.

8. Ubiory sokołowe winny ściśle, odpowiadać przepisom. Żadnych dodatków i upiększeń wprowadzać do ubiorów tych nie wolno, pod groźbą natychmiastowego usunięcia z szeregu i pociągnięcia do odpowiedzialności dyscyplinarnej. Zabrania się również przy ubiorach sokołach noszenia laszek, szpiteru i parosoli. Ostrogi i szpierytury można używać tylko występując w sztyku konnym.

9. Występując w ubiorze sokołowym winien w zachowaniu swem unikać wszystkiego, co mogłoby przynieść ujemną godność Sokoła. Władze Sokoła, a w pierwszym rzędzie Prezesowie i Naczelnicy wszystkich Gniazd lub wszystkich jednostek organizacyjnych, obowiązani są w wypadku zauważenia przekroczeń zwrócić uwagę wykraczającego na niewłaściwości jego zachowania się, a w razie nieposłuszeństwa żądać odeń usunięcia się lub nawet zdjęcia ubioru sokołowego. O podobnych zarządzeniach dyscyplinarnych Władza, która je wydała, winna w najkrótszym czasie zawiadomić Zarząd właściwego Gniazda. Celem dochodzenia dyscyplinarnego przeciwko winnemu.

10. Od osób, które używają ubiorów sokolich nie należących do organizacji sokołowej, Zarząd Gniazda lub Okręgu winien żądać ażeby noszenie ubioru zaprzestali. O ile żądanie takie nie odniosło skutku, Zarząd winien wywieśnić zawiadomienie o tem w Gniazdu lub Gniazdach Okręgu i ewentualnie ogłosić w dziennikach miejscowych.

11. Druhowie posiadający dawne ubiory sokołowe uroczyste lub polowe mogą je nosić narówni z ubiorami wyżej opisanymi, z zachowaniem jednak wszelkich przepisów niniejszego regulaminu.

12. Przepisy o używaniu i noszeniu ubiorów sokolich stosują się w całej pełni także do druhen. Opis ubiorów druhen podany będzie oddzielnie. Warszawa, d. 2. lutego 1924 r.

Przew. Związ. Tow. Gimn. «Sokół» w Polsce. KOMISJA GOSPODARCZA.
Jan Matuszewski.

zgorznięciem jest wydalanie służące w nieszczęściu, która z winy Dulskiej ma życie złamane i idzie w świat, ale na poniewieranie sobą nawet w nieszczęściu nie powoli i jak najprędzej pragnie opuścić próg tego domu, w którym wszyscy są zli i kłonią, za wyjątkiem jednej Meli. Dulska wpływa na swą krewną Juliasiewiczową i używa jej do pomocy przy wykonaniu swych «początków» czynów i to bez rekompensaty. Lokatorza również jest oliarką Dulskiej, choć w mniejszym stopniu, niż służąca.

Nie więc dziwne, że sam Dulski, będąc całkowicie pod panowaniem swej żony, do niczego już się nie wtrąca i jako autorytet nie istnieje, ale co o wszystkich inni myśli wypowiada w jednym zdaniu, gdy Dulska zakłopotana, ucieka się do opieki męża i prosi, aby się oderwał, Dulski rzucił słowa: «A niech was wszyscy diabli... i wychodzi i słuszenie. Niech wszyscy diabli wezmą taki dom i taką moralność! Oto prawda zawarta w jednym zdaniu, które świetnie i z prawdziwą odrazą i wyrzutem wypowiedział p. Kunie, jako Dulski, a z nim w duszy solidarnie pomysłowa i publiczność, pod wpływem gry Dulskiej p. Jukiewicz - Mazel, która z takim zrozumieniem intencji autorki odegrała tę trudną rolę. Zblazowanego Zbyska, ten jedyńcy chwilejny «wyrzut sumienia» Dulskich, z powodzeniem odegrał p. Kroczyński, który sztukę tę wyreżyserował.

«Kto wiecie sieje, ten burzę zbiera»
Zbyszek Dulski (p. Kroczyński).

P. Lewandowska w roli Hłanki, służącej, szczerze wzruszyła widów, p. Kaliszewska była świetną «obcującą» Hłanką, na której odgrywkę Dulskiej już wywarła swój ujemny wpływ.

Mela w wykonaniu p. Kroczyńskiej zasłużyła na wyróżnienie z całej rodziny Dulskich przez prostą, duszną, nie szcządlawą Hłankę P. Kroczyńska stworzyła typ odgrywkę od Dulskich. Juliasiewiczowa p. Kunie wykonała cały swój osobliwy spryt, jaki dla potrzeb Dulskiej do swego przedsięwzięcia. Dobry przykład Tadrachowa była p. Pałak. Z «Moralności» Pani Dulskiej, wyszłyśmy pod wrażeniem i w przekonaniu, że drh Dulska jest w naszym społeczeństwie, nad kształceniem którego musimy pracować.

Za te refleksje, winniśmy Tow. Mił. Soc. Polskiej w Paryżu prawdziwe słowa uznania i zachęty do dalszej pracy.

B.

Nadeszły portrety: Sobieskiego, Jagielly, Sowińskiego, Skargi i Paderewskiego. Cena 5 fr. zra potret.

Polskie fryzy ludowe: Zakopiańskie, Wilanowskie, Łowickie, Sieradzkie, Lubelskie, Opoczyńskie, Cieszyńskie, z Ziemi Kieleckiej, z Górnej Śląska, Huculi (Wachod. Małop.), Wileńskie. Wszystkie fryzy wymiaru: 72 x 33 cm.

Najpiękniejsza ozdoba mieszkać. Cena fr. 3. Do nabycia w Redakcji Sokoła.

Nadeszły również wstążki ludowe różnych wymiarów po 1 fr., 2 fr. i 3 fr. za parę.

NACZELNIK OKRĘGU IV DO DRUHA MICHAŁA WOJCIECHOWSKIEGO

Proszę bijącego naczelnika gniazda Freyming (Moselle) druha Michała Wojciechowskiego, który stał wyjechał do północnej Francji, by natychmiast zabrane przez niego książki zastępować oraz wszelki materiał techniczny przysłać pod adresem: Wodnik, 50 rue Longue Merlebach (Moselle).

J. Woźniak.

Naczelnik Okr. IV.

ĆWICZENIA

W następnym numerze ukazać się ćwiczenia dzielnicowe na rok 1925 w opracowaniu druha naczelnika Dzielnicy Dobrowolskiego. Ćwiczenia te będą drukowane na przemian z rozpoczęciem lub ćwiczeniami prof. Hamburgera.

GNIAZDO

«MARLES-LES-MINES»

Sprawozdanie z Walnego rocznego Zebrania, odbytego dn. 1-go stycznia b. r.

Zebranie zainicjował drh prezes husien «Czołem! Po odczytaniu porządku dziennego, druha sekretarz zdał sprawozdanie z ostatniego zebrania poczem zarząd zdał sprawozdanie z działalności rocznej. Następnie przystąpiono do wyboru nowego Zarządu, oddając przewodnictwo zebrania na ręce druha Gruha, prezesa Dzielnicy VII. Ewangeliami byli druhowie Borowczyk Stanisław i druha Pokojki Franciszek. Wynik głosowania był następujący: prezes — Sugalski Teofil, 18 rue de Dunkerque, Marles - les - Mines (P. de C.), zast. prezesa — Nowak Julian, sekretarz — Kosciński Franciszek, 8 rue de Grigny, Calonne-Ricourt, zast. sekretarza — Piechowiak Piotr, skarbnik — Klaska Stanisław, 86 rue de Bordeaux, Marles les Mines, naczelnik — Mały Bronisław, 130 rue de Bordeaux Marles les Mines, rewizorowie kasy — Borowczyk i Olejnicki, do komisji rozjemczej — Paecok, Olejnicki, Rapiewicz, Pokojki, Markiewicz, Kozubek, chorążym — Sugalski Aleksander, zast. chorążego — Rybarczyk, asystentami — Nowakowski i Kolodziejczyk. Po dokonaniu wyborów prezes złożył serdeczne podziękowanie za zaufanie dla nowego zarządu, prezes Dzielnicy druha Gruha wezwał do wspólnej, zgodnej pracy Druha prezes zamknął zebranie hasłem sokołowym Czołem!

Sugalski Teofil Gósciański Fr.
prezes. sekretarz.

DO HISTORJI SOKOLSTWA

Redakcja Sokoła Polskiego w Paryżu niniejszym ogłasza, że przyjmując dodatkowo listy nowozaipisanych członków gniazd i podczas drukowania Historji włączyć będzie nazwiska druhow, w ogólną listę Sokolstwa.

Sekretarz Redakcji: BOLESŁAW BIELSKI